

Jan van Bergen

huisarts, o.m. voorzitter NHG-
Expertgroep Seksuele Gezondheid,
buitengewoon hoogleraar soa en
hiv in de eerste lijn, AMC-UVA

FINANCIËLE DREMPEL SCHADELIJK VOOR VOLKSGEZONDHEID

Stop dure soa-tests

Een chlamydiatest bij de huisarts kan 40 euro kosten, maar ook 300. Dat komt omdat labs soms ongevraagd extra – dure – bepalingen doen. Overheid en verzekeraars moeten daar snel een stokje voor steken, vindt huisarts Jan van Bergen.

Huisartsen krijgen steeds vaker vragen over de prijs van diagnostiek. Dat geldt zeker bij soa-testen, omdat het daar vaak jonge patiënten betreft, wier eigen risico niet is verbruikt. In de praktijk blij-

ken de prijzen van soa-diagnostiek enorm te variëren.

De meest gebruikelijke manier om soa's zoals chlamydia, gonorroe of trichomonas op te sporen is middels amplificatietechnieken zoals de polymerase chain

reaction (PCR). De NZa-tarievenlijst eerstelijnsdiagnostiek (tariefbeschikking TB/CU-7041-03 van 1 april 2013) geeft prijzen voor amplificatie van 39 euro (geautomatiseerd) tot 198 euro (handmatig/kwantitatief). Tegenwoordig is deze diagnostiek grotendeels geautomatiseerd en zou dus het lage tarief moeten gelden. Overigens is het de vraag of dat niet veel te hoog is in verhouding tot de werkelijke kosten, want in gecertificeerde privélabs worden amplificatietesten op chlamydia, gonorroe en trichomonas tezamen aangeboden voor 45 euro.

Ongevraagde extra's

Los hiervan melden collega-huisartsen dat sommige labs – als er enkel een chlamydiatest is aangevraagd – exorbitante bedragen van 200 tot 300 euro aan patiënten of hun verzekeraars vragen. Zij hanteren dan bijvoorbeeld de hoge prijs voor de handmatige amplificatie of testen routinematig mee voor gonorroe en trichomonas. Deze ongevraagde bepalingen brengen ze dan in rekening, al dan niet volgens het hoge tarief. Een makkelijke bron van inkomsten voor een lab, zonder extra werk omdat de geautomatiseerde moleculaire diagnostiek vaak standaard deze additionele uitslagen genereert. Binnenkort verschijnt de herziene NHG-Standaard Soa met actuele richtlijnen voor huisartsen. Daarin wordt benadrukt dat voor laagrisicjongeren zonder klachten alleen een chlamydiatest nodig is en niet routinematig ook gonorroe of trichomonas meebepaald hoeft te worden. De NHG-Expertgroep Seksuele gezondheid ondersteunt de implementatie van deze nieuwe standaard.

ANP PHOTO

Consequenties

Hoge prijzen voor soa-tests bij de huisarts hebben drie ongewenste consequenties. Ten eerste zorgen die voor onnodige kostenstijgingen in de zorg. Gezien het volume van chlamydiatesten in Nederland – naar schatting alleen al bij de huisarts meer dan 300.000 testen per jaar – gaat het al gauw over tientallen miljoenen die doorberekend worden naar de basisverzekeringen.

Ten tweede ontstaat er zowel een individueel als een volksgezondheidsprobleem indien patiënten vanwege de kosten afzien van diagnostiek of hun toevlucht nemen tot goedkopere, onbetrouwbare doe-het-zelftesten. Niet of te laat behandelen kan immers leiden tot complicaties bij het individu en transmissie naar derden.

En last but not least; de huidige financie-

Hoog tijd om een einde te maken aan het zakkenvullen

ring duwt patiënten richting de soa-poli van de GGD, waar een soa-test gratis is. Deze poli's zijn bedoeld voor risicopatiënten, maar gezien de hoge kosten bij de huisarts is het niet vreemd dat ook andere patiënten er gebruik van willen maken. En dat terwijl de overheid aangeeft dat deze zorg slechts aanvullend behoort te zijn op de huisartsenzorg. Veel huisartsen hebben weinig inzicht in

de prijzen van diagnostiek. Dat betekent zeker niet dat ze niet kostenbewust zijn of willen zijn, maar de markt van diagnostiek is ongrijpbaar voor de individuele huisarts en blijkbaar is er nog onvoldoende aandacht van overheid en zorgverzekeraar voor de inkoop van eerstelijns-diagnostiek. Hoog tijd om dit beter te organiseren en een einde te maken aan het zakkenvullen ten koste van individuen en volksgezondheid. ■

contact

jvanbergen@soaaid.nl
cc: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling gemeld

web

De NZa-tarievenlijst en een link naar de site van de NHG-Expertgroep Seksuele gezondheid vindt u onder dit artikel via medischcontact.nl/artikelen.

oproep

Arm en rijk in de spreekkamer

oproep
SPECIAL

Een patiënte wordt liever niet verwezen, omdat zij de rekening van het ziekenhuis zelf moet betalen. Een ander meldt zich op het spreekuur met klachten van stress, omdat het bedrijf waar hij werkt failliet dreigt te gaan. Een derde vraagt juist om de meest extravagante cosmetische behandeling, omdat geld nu eenmaal moet rollen.

Een recente enquête van de LHV laat zien dat de gevolgen van de economische crisis merkbaar zijn in de spreekkamer van de huisarts. Maar ook andere artsen zullen ermee te maken krijgen. Voor de special over 'arm en rijk' ontvangen wij graag korte verhalen van lezers over een grappige, wrange of ontroerende confrontatie met de economische werkelijkheid.

Stuur uw inzending (maximaal 350 woorden) uiterlijk **26 augustus** naar: redactie@medischcontact.nl onder vermelding van 'lezersbijdrage arm en rijk'. De mooiste inzendingen worden gepubliceerd op de website en in de special, die medio september verschijnt.

De redactie houdt zich het recht voor bijdragen te redigeren en in te korten.